

STEVE BERRY

HROZBA
PATRIOTŮ

STEVE BERRY

HROZBA
PATRIOTŮ

2016

Copyright © 2015 by Steve Berry
Translation © 2016 by Hana Pernicová
Cover design © 2016 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného svolení majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE PATRIOT THREAT,
vydaného nakladatelstvím Hodder & Stoughton, Londýn 2015,
přeložila Hana Pernicová
Jazyková redaktorka: Zuzana Pernicová
Korektura: Milena Nečadová
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Jiří Ryška
Obálka: Radek Urbiš
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v květnu 2016

ISBN 978-80-7498-125-8

*Samovi Berrymu,
mému otci*

PODĚKOVÁNÍ

Tato kniha je první, kterou vydávám u Minotaur Books spadajících pod vydavatelství Macmillan Publishers. Je to úžasná zkušenost. Můj upřímný dík patří řediteli vydavatelství Johnu Sargentovi, Sally Richardsonové v čele St. Martin's Press a mému nakladateli Andrewu Martinovi. Hlubokou vděčnost si zaslouží Hector DeJean z oddělení propagace a Jeff Dodes a ostatní z oddělení marketingu a prodeje, zvláště pak Paul Hochman. Dále Jen Enderlinová, pravá vědma v oboru paperbacků, autor obálky David Rotstein, autor nádherného vnitřního designu Steven Seighman a Mary Beth Rocheová se svým týmem z oddělení audia.

Jako vždy děkuji za skvěle odvedenou práci Simonu Lipskarovi.

A své redaktorce Kelley Raglandové – bylo mi potěšením seznámit se s vámi.

Zvláštní uznání věnuji Meryl Mossové a jejímu vynikajícímu propagačnímu týmu (zvláště pak Deb Zipfové a JeriAnn Gellerové), dále pak Jessice Johnsové a Esther Garverové, které pečují o hladký chod Steve Berry Enterprises, M. J. Rossovi, jednomu z původních členů Klubu konspirátorů, a správci Hradu Smithsoniana institutu Richardu Stammelovi (za to, že mě nasměroval k chytrému psacímu pultíku).

A jako pokaždé děkuji své ženě Elizabeth, která i nadále zůstává tou nejvýjimečnější ze všech.

Tato kniha je věnována Haroldu Earlu „Samovi“ Berry-

mu, jmenovci Harolda Earla „Cottona“ Malonea. Jak oba přišli ke svým přezdívkám, zůstává záhadou.

Záhadou oproti tomu není, jak oba dva ovlivnili můj život.

*Na světě není významnějšího, ušlechtlejšího
a posvátnějšího citu než vlastenectví.*

– KIM IR-SEN –

VĚČNÝ PREZIDENT KOREJSKÉ LIDOVĚ
DEMOKRATICKÉ REPUBLIKY

PROLOG

BÍLÝ DŮM
ÚTERÝ 31. PROSINCE 1936
17:00

Franklinu Rooseveltovi se hnusilo pobývat s proslulým návštěvníkem v jedné místnosti, ale chápal, že si promluvit musejí. Zastával prezidentský úřad čtyři roky a za tři týdny se nesmazatelně zapíše do dějin svou druhou inaugurací, protože k ní vůbec poprvé dojde 20. ledna. Dosud prezident po každé skládal přísahu 4. března, na paměť dne, kdy v roce 1789 vstoupila v platnost ústava. Dvacátý ústavní dodatek však tradici změnil. A zkrátit období od listopadových voleb byl dobrý nápad. Z chromé kachny se časem stane mrtvá kachna. Roosevelta těšilo podílet se na změně. Dřívějšími zvyklostmi pohrdal.

A obzvlášť opovrhoval každým, kdo náležel ke „starým pořádkům“.

Jako jeho návštěvník.

Andrew Mellon si odsloužil deset let a jedenáct měsíců ve funkci ministra financí. Začínal pod prezidentem Hardin-

gem v roce 1921, poté pracoval pro Coolidge, až ho nakonec odvolal z funkce Hoover. Ještě rok pokračoval ve vládních službách jako velvyslanec v Británii a roku 1933 definitivně odešel do důchodu. Byl skalní republikán, jeden z nejbohatších lidí v zemi, žijoucí vtělení oněch „starých pořádků“, které si Rooseveltův Nový úděl předsevzal změnit.

„Toto je má nabídka, pane prezidente. Doufám, že se dočká uskutečnění.“

Mellon podal Rooseveltovi list papíru.

Roosevelt ho pozval na odpolední čaj, protože poradci varovali, že *zlý pes do sebe nenechá kopat věčně*.

A on do Andrewa Mellona kopal už tři roky.

Začal krátce po své první inauguraci. Nařídil daňovému úřadu, ať u Mellona vykoná prověrku odvedených daní. Úředníkům se takové překročení prezidentských pravomocí nezamlouvalo – padaly výhrady, že daňový úřad by neměl být zneužíván jako politická zbraň –, ale nakonec příkaz provedli. Mellon si nárokoval daňové vratky ve výši 139 000 dolarů. Vláda zjistila, že jí dluží 3 089 000 dolarů. Byl obviněn z krácení daně, ale velká porota ho odmítla odsoudit. Roosevelta to neodradilo a nařídil ministerstvu spravedlnosti pokračovat cestou civilního práva. Řízení proběhlo před Odvolacím výborem pro daňové otázky. Výpovědi svědků a předkládání důkazů se vlekly čtrnáct měsíců. Skončily teprve před několika týdny.

Sešli se v Oválné pracovně Bílého domu, kde Roosevelt vyřizoval pracovní záležitosti nejradši. Díky napěchovaným knihovnám, modelům lodí a všudypřítomným stohům papírů působila zabydleně. V krbu plápolal oheň. Roosevelt si přesedl z kolečkového křesla na pohovku vedle nejvyššího

HROZBA PATRIOTŮ

státního návladního Homera Cummingsa. Mellona provázela David Finley, jeho blízký spolupracovník z ministerské éry.

Roosevelt a Cummings si pročítali Mellonovu nabídku.

Předložil jim návrh, že na vlastní náklady vybuduje v parku National Mall muzeum. Stane se depozitářem pro jeho obrovskou sbírku a zároveň poskytne prostory pro budoucí přírůstky.

Má se nazývat Národní galerie umění.

„Takže ne Galerie Andrewa Mellona?“ ujišťoval se Roosevelt.

„Nechci, aby se s ní veřejně spojovalo moje jméno.“

Roosevelt si měřil svého návštěvníka, který nehybně seděl s pyšně zvednutou bradou, jako by se prezidentovi museli dodnes sklánět před kdejakým jeho rozmarem. Už dlouho mu vrtalo hlavou, proč si toho člověka vybrali do vlády tři jeho předchůdci za sebou. Chápal prvního z nich – slabocha a neschopného hlupáka Hardinga. A možná i toho druhého, Coolidge, který dotáhl do konce Hardingovo prezidentské období poté, co Harding vykázal dost zdravého rozumu, aby se po dvou letech v úřadu odebral na věčnost. Ale když Coolidge roku 1924 získal ve volbách svůj vlastní čtyřletý mandát, proč si nenašel jiného ministra financí? Dávalo by to smysl – počínal si tak každý prezident. A Coolidgeovu chybu vzápětí zopakoval Hoover, když Mellona roku 1929 znovu jmenoval. Po třech letech se ho ovšem definitivně zbavil.

„Píše se tu,“ řekl Roosevelt, „že galerii má spravovat správní rada sestávající z devíti členů, z nichž pět budete jmenovat vy. Domníval jsem se, že bude spadat pod Smithsonianův institut.“

„Bude. Přeji si ale, aby se její vnitřní chod těšil stejné ab-

solutní nezávislosti na vládě, jaké se těší Smithsonianové. Je to nepřekročitelná podmínka.“

Roosevelt pohlédl na nejvyššího návladního a ten přikývl na souhlas.

Mellon poprvé vyrukoval se svou nabídkou před rokem. Budova galerie měla stát něco mezi osmi a devíti milióny. Jádrem expozic se stane Mellonova vlastní sbírka umění v hodnotě dvaceti miliónů. Nakupovat a vystavovat se budou další kvalitní díla, aby se Washington zařadil mezi nejvýznamnější světová střediska umění. Mellon věnuje galerii do základního jmění pět miliónů, z jejichž výnosů se budou hradit mzdy nejvyššího vedení a nakupovat přírůstky. Vláda měla natrvalo hradit provoz a údržbu. Následovaly měsíce zákulisního doladování detailů, které vyústily v tuto závěrečnou schůzku. Nejvyšší návladní Cummings průběžně podával Rooseveltovi informace, ale v podstatě neměl žádný vyjednávací prostor. Stejně jako v politice si Mellon i v umění stál tvrdě na svém.

Zbýval poslední problematický bod.

„Uvedl jste,“ pokračoval Roosevelt, „že veškeré financování stavby a sbírek obstará vaše nadace. Ale ta dluží lidu naší země přes tři milióny dolarů na daních.“

Mellon nehnul ani brvou. „Jestli o ty peníze stojíte, jinudy cesta nevede.“

Roosevelt poznal, že si s ním Mellon pohrává jako kočka s myší. Ale budiž. Ten střet si koneckonců vykoledoval sám. Takže...

„Rád bych si pohovořil s panem Mellonem mezi čtyřma očima.“

Na nejvyšším návladním viděl, že se mu ten nápad dva-

HROZBA PATRIOTŮ

krát nezamlouvá, ale dal svým tónem najevo, že debatu nepřipustí. Cummings a Finley opustili místnost. Roosevelt počkal, až se za nimi zavřou dveře, a řekl: „Určitě víte, že vámi pohrdám.“

„Na vašem mínění mi záleží jako na loňském sněhu. Jste obyčejná nula.“

Roosevelt se rozesmál. „Už jsem si na svou adresu vyslechl, že jsem arogantní náfuka. Lenocho. Hlupák. Manipulátor. Ale nula ještě nikdy. Přiznávám, že se mě to dotklo. Ve stávající obtížné ekonomické situaci se pokládám za dost důležitýho aktéra. Nemluvě o tom, že na vzniku té situace nesete nemalý podíl.“

Mellon pokrčil rameny. „Kdyby mě Hoover poslechl, hospodářská krize by skončila už dávno.“

Uběhlo téměř sedm let od osudného pátku v roce 1929, kdy se trhy a banky zhroutily. Hoover už svůj úřad opustil, ale republikáni se dál drželi u vesla. Díky svému vlivu v Kongresu a na Nejvyšším soudu zasazovali Rooseveltově politice Nového údělu jeden právní úder za druhým. Čelil tolika překážkám, že se rozhodl uzavřít s protivníky včetně tohoto gaunera mír. Ale předtím si řekne svoje.

„Zkusím si vzpomenout. Jako ministr financí jste Hooverovi radil ‚zlikvidovat zaměstnanost, zlikvidovat akcie, zlikvidovat farmáře a zlikvidovat nemovitosti‘. Prý to očistí systém od hnilyby. Lidé budou pracovat tvrději a – jakže jste to říkal? – žít morálněji. Ještě jste doplnil, že podnikavější jedinci se vzmohou na úkor těch méně schopných.“

„Byla to rozumná rada.“

„Od muže, který má v kapse stamilióny. Chápu, že vám to tak připadalo. Ale pochybuji, že byste zastával stejný názor,

kdybyste byl nezaměstnaný, hladověl a neměl sebemenší naději do budoucna.“

Zarazilo ho, jak se Mellon změnil po fyzické stránce. Tváře se mu propadly, vysoká postava působila ještě vychrtlěji, než si ji pamatoval. Pleť zešedla do olovnatého odstínu, z očí číselá nekonečná únava. Od chřípí ke koutkům úst se táhly hluboké, ostře zalomené rýhy, zčásti zakryté jeho proslulým knírem. Roosevelt věděl, že Mellonovi je jedenaosmdesát, ale hádal by mu hodně přes stovku. Jedno se mu nicméně upřít nedalo: uchoval si charisma.

Roosevelt vytáhl z krabičky na stolku cigaretu a nasadil ji do slonovinové špičky. Špička trčící ze zubů ve šviháckém pětáctýřicetistupňovém úhlu se stala znakem prezidentovy sebedůvěry a optimismu. Ví Bůh, že země potřebuje obojí. Připálil si a zálibně vtáhl hustý kouř do plic. Při každém šluhu se mu šířil hrudníkem úlevný pocit.

„Uvědomujete si doufám, že na řízení před Odvolacím výborem pro daňové otázky se vaším darem nic nezmění. Nebude mít na průběh jednání žádný vliv.“

„Bude.“

Roosevelt zbystřil.

„Národní galerie umění vznikne tak jako tak,“ pokračoval Mellon. „Nemůžete to odmítnout a taky neodmítnete. Tak velký dar nelze pominout. Až bude otevřena, stane se nejprřednější uměleckou institucí v zemi. Po vašem směšném daňovém popotahování tou dobou neštěkne ani pes. Nikdo si na něj ani nevzpomene. Zato galerie – ta zůstane navždy a v zapomnění neupadne.“

„Mezi bohatými gaunery jste prostě eso.“

„Tenhle váš výrok si pamatuji. Bral jsem ho jako poklo-

HROZBA PATRIOTŮ

nu. Ale jelikož jste profesionální politik, kterému jde jenom o voličské hlasy, tak mě vaše mínění nijak zvlášť nedojímá.“

„Chráním vlast před takovými, jako jste vy,“ opáčil Roosevelt.

„Udělal jste jen to, že jste ji zavalil lavinou nových výborů a agentur, které se většinou překrývají s již existujícími institucemi. Zbytečně nafukují rozpočet a zvedají daně. Jednou to povede ke katastrofálním koncům. Nikdy neplatí, že víc znamená líp, a v případě vlády to neplatí dvojnásob. Bůh téhle zemi pomáhěj, až s ní skončíte. Já už naštěstí ty trpké důsledky neuvidím.“

Roosevelt si dopřál další šluk, než odpověděl: „Máte pravdu, odmítnout tenhle dar by se rovnalo politické sebevraždě. Vaši přátelé v republikánském Kongresu by to nepřijali s pochopením. A bylo mi řečeno, že jelikož se opravdu jedná o váš dar, můžete si diktovat podmínky. Takže vaše velkolepá národní galerie vznikne.“

„Víte, že jste nebyl první?“

Roosevelt nechápal, co tím Mellon míní.

„Pokusil jsem se o totéž dávno před vámi.“

V tu chvíli se prezidentovi rozbřeslo.

Mluvil o Jamesi Couzensovi, který před dvěma týdny zemřel po čtrnáctiletém působení v Senátu. Před třinácti lety inicioval v Kongresu přezkum daňových úlev poskytnutých společnostem, které tehdy patřily ministru financí Mellonovi. Vyšetřování odhalilo, že se v nich Mellon nevzdal kontroly, jak před převzetím vládní funkce sliboval. Ozvalo se volání po jeho rezignaci, ale Mellon bouři přestál a Coolidge ho roku 1924 znovu jmenoval ministrem. Načež Mellon poštval na Couzense daňáře a ti mu prokázali krácení daně ve výši

jedenácti miliónů. Odvolací výbor pro daňové otázky však původní rozhodnutí zvrátil a rozhodl, že se jednalo o refundaci, na kterou měl Couzens nárok.

„A nepřineslo vám to jen obrovské ponížení?“ opáčil Roosevelt. „Odvolací soud se postavil jednoznačně proti vám. Odhalil vaši vendetu vůči Couzensovi v pravém světle.“

Mellon vstal. „Přesně tak, pane prezidente.“

Upíral na něj oči černé jako uhel. Roosevelt si vychutnával nadřazené postavení pramenící z prezidentského úřadu a vědomí, že opanuje jakoukoli situaci, ale tváří v tvář téhle soše z masa a kostí na něj náhle padla tíseň.

„Umírám,“ řekl Mellon.

To Roosevelt netušil.

„Nejpozději do konce příštího roku mě zabije rakovina. Nejsem ale z těch, kdo se užírají sebelítostí. Když jsem byl u moci, užíval jsem ji plnými doušky. Zacházel jsem se svými nepřáteli tak, jako vy teď zacházíte se mnou. Ale rád bych zdůraznil jedno: Já je ničil, protože oni se pokoušeli zničit mě. Zasazoval jsem údery výlučně v sebeobraně. Váš útok byl čistá agrese. Rozhodl jste se mi ublížit prostě proto, že jste mohl. Nic jsem vám neudělal, přímo ani nepřímě. Tím se náš boj... liší.“

Roosevelt nasál do plic nikotin, aby si jím zklidnil nervy. Poručil si, že nesmí dát najevo sebemenší nejistotu nebo obavy.

„Zanechávám své vlasti dar v podobě umění. To bude můj veřejný odkaz. Pro vás, pane prezidente, mám jiný, soukromější dárek.“

Mellon vyňal z vnitřní kapsy saka natřikrát přeložený list papíru a podal ho Rooseveltovi.

Ten si ho vzal a podíval se na něj. „Nedává to smysl.“

HROZBA PATRIOTŮ

Mellonovým obličejem prokmitl prohnáný úšklebek. Téměř se podobal úsměvu. Zvláštní pohled – Roosevelt si ne-
vzpomínal, že by ho kdy viděl jinak než přimračeného.

„Právě naopak,“ řekl Mellon. „Je to návod k výpravě za
tajemstvím, kterou jsem pro vás osobně přichystal.“

„Za jakým tajemstvím?“

„Za takovým, které může znamenat konec pro vás i pro
váš Nový úděl.“

Roosevelt zamával papírem. „Chcete mi snad vyhrožo-
vat? Asi jste zapomněl, s kým mluvíte.“

Moc dobře věděl, že přede dvěma lety se ošklivě přepočítal. Jak zní to staré moudro? *Pokoušíte-li se zabít krále, ujistěte se, že se vám to podaří.* On neuspěl. Nejvyšší státní ná-
vlní Cummings ho už varoval, že se Odvolací výbor pro
daňové otázky postaví proti vládě na Mellonovu stranu,
a to ve všech ohledech. Žádný daňový nedoplatek neexistuje.
K porušení zákona nedošlo.

Totální krach.

Pověřil ministra financí, aby vyhlášení verdiktu co nejdě-
le pozdržel. Nezajímalo ho jak, hlavně když k odkladu dojde.
Teď mu vrtalo hlavou, jestli už jeho návštěvník výsledek da-
ňového řízení nezná.

„Člověk má ke svému počínání vždycky dva důvody,“ řekl
Mellon. „Jeden dobrý a druhý opravdový. Dnes jsem se na
vaše pozvání dostavil s úmyslem jednat čestně a upřímně.
Koneckonců všichni mocní, vás nevyjímaje, jednou zemřou.
Já zemřu. Ale Národní galerie zůstane navždy a naše země ji
potřebuje. To byl můj *dobrý* důvod, abych udělal to, co jsem
udělal. Ten opravdový spočívá v tom, že jsem na rozdíl od
vás patriot.“

Roosevelt se sarkasticky rozesmál. „A jedním dechem klidně připustíte, že tím papírem vyhrožujete svému prezidentovi.“

„Ujišťuji vás, že existují skutečnosti, které o vládnutí v této zemi nevíte. Skutečnosti, které se mohou projevit jako... zničující. Dvě z nich právě držíte v ruce, *pane prezidente*.“

„Tak proč mi je prostě nesdělíte a nevychutnáte si triumf hned?“

„Proč bych to dělal? Nechával jste mě poslední tři roky dusit ve vlastní šťávě. Dal jste mě veřejně vyšetřovat, ponížit, označit za zloděje a podvodníka. Zneužil jste svůj úřad a svou moc. Připadá mi spravedlivé oplatit vám stejnou mincí. Ale spojil jsem svůj dárek s výzvou. Chci, abyste si ho odpracoval, tak jako jste k tomu přinutil mě.“

Roosevelt papír zmačkal a odhodil na zem.

Na Mellonově nevzrušeném výrazu se nic nezměnilo. „To by nebylo moudré.“

Roosevelt na něj namířil cigaretovou špičkou jako zbraní. „Při předvolební kampani ve čtyřicátém jsem na oknech kdejaké firmy vídal samolepky. Víte, co na nich stálo?“

Mellon zachovával mlčení.

„*Hoover, ten si písknul, Mellon zvon rozezněl. Wall Street dala signál a zem šla do pekel. Ať žije Roosevelt!* Takhle o mně smýšlí naše vlast.“

„Dávám přednost poznámce, kterou o vás prohodil senátor Harry Truman. *S prezidentem je ta potíž, že je lhář*.“

Rozhostilo se napjaté ticho.

Konečně ho prolomil Roosevelt: „Nic nemám tak rád jako pořádný boj.“

„V tom případě vám tohle udělá radost.“

HROZBA PATRIOTŮ

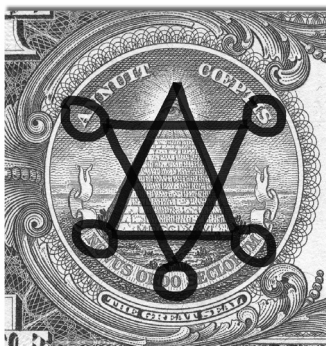
Mellon sáhl do kapsy a vylovil šustivou dolarovou bankovku. „Je to jedna z těch nových. Design jste prý schválil osobně.“

„Usoudil jsem, že staré peníze patří do důchodu. Zvlášť když moc štěstí nepřinesly.“

A tak ministerstvo financí roku 1935 změnilo vzhled dolarové bankovky a kromě dalších úprav na ni přidalo Velkou pečeť Spojených států. Nové bankovky byly v oběhu teprve něco málo přes rok.

Mellon vytáhl z jiné kapsy pero a došel ke stolu. Roosevelt ho sledoval, jak na horní stranu bankovky cosi čmárá.

Mellon mu jednodolarovku podal. „Tohle je pro vás.“

Roosevelt spatřil dva trojúhelníky namalované přes sebe na rubu Velké pečeti. „Pentagram?“

„Má šest hrotů.“

Roosevelt se opravil: „Hvězda Davidova. Má něco znamenat?“

„Je to vodítko vztahující se k našim dějinám. V naší mi-

nulosti se vyskytli lidé, kteří tušili, že se jednou objeví muž jako vy – tyranský aristokrat. Proto mi připadá namístě, aby vaše výprava začala dějinami...,“ Mellon ukázal na bankovku, „... a touhle zvláštností. Jak vidíte, ty dva trojúhelníky propojují pět písmen. O S A M N. Je to anagram.“

Roosevelt se na bankovku zahleděl. „Mason. Tvoří slovo *Mason*.“

„Správně.“

Prezident se neubráníl otázce: „Co to má znamenat?“

„Váš konec.“

Mellon stál ve vzorovém pozoru s vypjatou hrudí, ale s hlavou mírně nachýlenou, jako by se posmíval svému sedícímu nadřízenému, kterého nohy neunesou. Z plamenů v krbu se vykutálelo poleno, zasyčelo a vychrlilo spršku jisker.

„*Prazvláštní náhodou, jak praví rčení, věc ledažaká se záhy objasní.*“ Mellon se odmlčel. „Citát z lorda Byrona. Ten mi také připadá namístě.“

Vykročil ke dveřím.

„Ještě jsem s vámi nedomluvil,“ vykřikl Roosevelt.

Mellon se zastavil a ohlédl se. „Budu na vás čekat – *pane prezidente.*“

A s těmi slovy odešel.